

UNIVERSITAT ROVIRA I VIRGILI
FACULTAT DE CIÈNCIES JURÍDIQUES
Ensenyament de Dret
(Pla 1992)

HISTÒRIA DEL DRET CATALÀ. INSTITUCIONS PÚBLIQUES

Segon Quadrimestre
Curs 2002-2003

Assignatura Optativa de primer i segon cicle
Crèdits Totals: 4,5

PROFESSORS:

Dr. Antoni M. Jordà Fernández
Sra. Clara Furriols Espona

**UNIVERSITAT ROVIRA I VIRGILI
DEPARTAMENT DE DRET
FACULTAT DE CIÈNCIES JURÍDIQUES**

**HISTÒRIA DEL DRET CATALÀ. INSTITUCIONS PÚBLIQUES
(Pla 1992)**

**ENSENYAMENT DE DRET
CRÈDITS: 4,5 (2,5 TEÒRICS + 2 PRÀCTICS)
ASSIGNATURA OPTATIVA
CURS ACADÈMIC 2002-2003
2n. Quadrimestre.**

HISTÒRIA DEL DRET CATALÀ. INSTITUCIONS PÚBLIQUES

PROFESSORS DE L'ÀREA D'HISTÒRIA DEL DRET I DE LES INSTITUCIONS:

**DR. ANTONI JORDÀ FERNÁNDEZ
SRA. CLARA FURRIOLS ESPONA**

PROGRAMA

Presentació del programa:

En aquesta assignatura es tractaran els aspectes fonamentals de la història del dret català. A més dels continguts teòrics, es realitzaran les pràctiques adients amb els textos corresponents. La bibliografia de referència serà de tipus especialitzat, i l'avaluació es basarà en un examen final per tal d'avaluar els coneixements teòrics i pràctics assolits en relació al programa de l'assignatura.

TEMARI:

I.- Història del Dret català.

1.- Orígens històrico-jurídics del Dret català. Plantejament general. Àmbit cronològic i periodificació. Àmbit territorial. La ruptura de la unitat jurídica.- La pervivència del Dret visigòtic: *Liber*. Les Capitulars franques.

2.- La formació d'un dret general del Principat.- Els Usatges.- Les col·leccions de costums feudals.

3.- L'activitat legislativa del regne.- Les Constitucions, els actes de cort i els capítols de cort. El "pactisme".- L'activitat legislativa singular del rei: les Pragmàtiques. Les "lletres de cancelleria".- L'articulació de la jerarquia normativa.- El control de l'aplicació de les normes: l'"Observança".- La recepció del Dret comú.- La prelatió de les fonts.

4.- El Dret català a l'època moderna.- El moviment recopilador: la sistematització i la publicitat. Les característiques generals de les compilacions.- Les compilacions a Catalunya.- El Dret català i el Decret de Nova Planta. Evolució posterior fins al s. XX.

II.- El Dret Públic Català.

5.- La Monarquia.

El rei.- Els consells.- La governació general.- La lloctinència general. El govern de la monarquia a Catalunya. L'administració virregnal.- La Cancelleria.- El Reial Consell. Atribucions.- Administració financera. El Reial Patrimoni.- L'administració de justícia.

6.- La Cort General.

Orígens històrics.- Convocatòria.- Celebració.- Desenvolupament.- Competències.-

7.- La Diputació del General.

La Diputació del General: Orígens històrics.- Els diputats i oïdors de comptes.- Competències.- Jurisdicció, poders i privilegis.

8.- El municipi.

Orígens dels municipis i universitats.- Estructura i funcionament del municipi.- Composició: càrrecs, atribucions.- Les finances i l'administració de justícia.

III.- El Dret privat català.

9.- Introducció. Etapes de formació del Dret privat català. Evolució general.

10.- La persona. El matrimoni. La família. El règim successori.

11.- Els drets reals. Concepte i classes. - El règim d'obligacions.

12.- El dret mercantil.- Origen i característiques del dret mercantil.- El dret mercantil marítim a la Mediterrània.- El *Llibre de Consolat de Mar*. Procés de formació i contingut.

BIBLIOGRAFIA

Guillem de BROCÀ I MONTAGUT, *Historia del Derecho de Cataluña, especialmente del civil, y examen y exposición de las Instituciones del Derecho civil del mismo territorio en relación con el Código civil de España y la Jurisprudencia*. (Barcelona 1918, reimpr. 1985).

José Antonio ESCUDERO, *Curso de Historia del Derecho. Fuentes e Instituciones político-administrativas* (Madrid 1995, 2ª ed. rev.).

Víctor FERRO, *El Dret Públic Català. Les Institucions a Catalunya fins al Decret de Nova Planta* (Vic 1987).

Josep M. FONT RIUS, *Estudis sobre els drets i institucions locals en la Catalunya medieval*. (Barcelona 1985).

Luis GARCÍA DE VALDEAVELLANO, *Curso de Historia de las Instituciones españolas de los orígenes al final de la Edad Media*, (Madrid 1977 (5ª ed.)).

Carles MALUQUER DE MOTES, *Dret civil català* (Barcelona, 1993).

Tomàs de MONTAGUT ESTRAGUÉS (coord.), *Història del dret català* (Barcelona 2001).

Santiago SOBREQÜÉS VIDAL, *Història de la producció del dret català fins al decret de Nova Planta* (Girona, 1978).

Josep M. TORRAS RIBÉ, *Els municipis catalans de l'Antic Règim, 1453-1808.*, (Barcelona 1983).

Sistema d'avaluació

Examen final, que constarà de diferents parts per tal d'avaluar els coneixements teòrics i pràctics assolits en relació al programa de l'assignatura.